בס"ד

The Millie Arbesfeld
Midreshet Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Women

W W W.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

Court Rulings: Ruth and Esther in Linguistic Dialogue

Mrs. Miriam Krupka Berger

March 9, 2014 • ז׳ אדר ב׳ תשע״ד

Miriam Krupka Berger, krupkam@ramaz.org

"Court Rulings: Ruth and Esther in Linguistic Dialogue"

1. <u>"The Art of Biblical Narrative", Robert Alter, 1981</u> - "The type-scene is not merely a way of formally recognizing a particular kind of narrative moment; it is also a means of attaching that moment to a larger pattern of historical and theological meaning. If Isaac and Rebekah, as the first man and wife born into the covenant God has made with Abraham and his seed, provide certain paradigmatic traits for the future historical destiny of Israel, any association of later figures with the crucial junctures of that first story – the betrothal, the life-threatening trial in the wilderness, the enunciation of the blessing- will imply some connection of meaning, some further working-out of the original covenant."

<u>2. מגילת אסתר פרק ג</u>

יב וַיִּקָּרְאוּ סֹפְרֵי הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן, בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ, וַיִּכָּתֵב כְּכָל-אֲשֶׁר-צִוָּה הָמָן אֶל אֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי-הַמֶּלֶךְ וְאֶל-הַפַּחוֹת אֲשֶׁר עַל-מְדִינָה וּמְדִינָה וְאֶל-שָׂרֵי עַם וָעָם, מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְעַם וָעָם כִּלְשׁוֹנוֹ: בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ נִכְתָּב, וְנֶחְתָּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ. **יג** וְנִשְׁלוֹחַ סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים, אֶל-כָּל-מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ--לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת-כָּל-הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד-זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד, בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים-עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר; וּשְׁלָלָם לָבוֹז.

<u>2. ספר מלכים א: כא</u>

ח וַתִּכְתֹּב סְפָרִים בְּשֵׁם אַחְאָב, וַתַּחְתֹּם בְּחֹתָמוֹ; וַתִּשְׁלַח הַסְּפָרִים, אֶל-הַזְּקֵנִים וְאֶל-הַחֹרִים אֲשֶׁר בְּעִירוֹ, הַיֹּשְׁבִים, אֶת-נָבוֹת.

<u>3. מדרש רבה בראשית פרשה סז פסקה ד</u>

...כשמוע עשו את דברי אביו ויזעק זעקה והיכן נפרע לו בשושן הבירה שנאמר (אסתר ד) ויזעק זעקה גדולה ומרה עד מאד...

<u>4. מגילת אסתר פרק ו</u>

ו וַיָּבֹז בְּעֵינָיו, לִשְׁלֹחַ יָד בְּמָרְדֳּכַי לְבַדּוֹ--כִּי-הִגִּידוּ לוֹ, אֶת-עַם הָמָן--כִּי-אֵין מָרְדֳּכַי, כֹּרֵעַ וּמִשְׁתַּחֲוֶה לוֹ; וַיִּמָּלֵא הָמָן, חֵמָה. **ה** וַיֹּאמֶר הָמָן--כִּי-אֹתוֹ, לְהַשְׁמִיד אֶת-כָּל-הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל-מַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ--עַם מָרְדֳּכָי, מָרְדֳּכָי; וַיְבַקֵּשׁ הָמָן.

<u>4. ספר בראשית פרק כה</u>

לד וְיַעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו, לֶחֶם וּנְזִיד עֲדָשִׁים, וַיֹּאכַל וַיֵּשְׁתְּ, וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ; וַיִּבֶז עֵשָׂו, אֶת-הַבְּכֹרָה:

<u>5. רות פרק ב</u>

י) וַתִּפֹּל עַל פָּנֶיהָ וַתִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה וַתֹּאמֶר אֵלָיו מַדּוּעַ מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ לְהַכִּירֵנִי וְאָנֹכִי נָכְרִיָּה: יא) וַיַּעַן בֹּעַז וַיֹּאמֶר לָהּ הֻגֵּד הֻגַּד לִי כֹּל אֲשֶׁר עָשִׂית אֶת חֲמוֹתֵךְ אַחֲרֵי מוֹת אִישֵׁךְ וַתַּעַזְבִי אָבִיךְ וְאִמֵּךְ וְאֶרֶץ מוֹלַדְתֵּךְ וַתֵּלְכִי אֶל עַם אֲשֶׁר לֹא יָדַעַתְּ תְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם: יג) וַתֹּאמֶר אֶמְצָא חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי כִּי נִחַמְתָּנִי וְכִי דִבַּרְתָּ עַל לֵב שִׁפְחָתֶךָ וְאָנֹכִי לֹא אֶהְיֶה כְּאַחַת שִׁפְחֹתֶיךָ:

<u>5. אסתר פרק ב</u>

ט וַתִּיטַב הַנַּעֲרָה בְּעֵינָיו, וַתִּשָּׂא חֶסֶד לְפָנָיו, וַיְבַהֵל אֶת-תַּמְרוּקֶיהָ וְאֶת-מָנוֹתֶהָ לָתֵת לָהּ, וְאֵת שֶׁבַע הַנְּעָרוֹת הָרְאֻיוֹת לָתֶת-לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ; וַיְשַׁנֶּהָ וְאֶת-נַעֲרוֹתֶיהָ לְטוֹב, בֵּית הַנָּשִׁים:

<u>6. אסתר פרק ב</u>

יב) וּבְהַגִּיעַ תֹּר נַעֲרָה וְנַעֲרָה לָבוֹא אֶל הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִקֵּץ הֱיוֹת לָהּ כְּדַת הַנָּשִׁים שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ כִּי כֵן יִמְלְאוּ יְמֵי מְרוּקֵיהֶן שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בְּשֶׁמֶן הַמֹּר וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בַּבְּשָׂמִים וּבְתַמְרוּקֵי הַנָּשִׁים: יג) וּבָזֶה הַנַּעֲרָה בָּאָה אֶל הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל אֲשֶׁר תֹּאמַר יִנָּתֵן לָהּ לָבוֹא עִמָּהּ מִבֵּית הַנָּשִׁים עַד בֵּית הַמֶּלֶךְ: יד) בָּעֶרֶב הִיא בָאָה וּבַבֹּקֶר הִיא שָׁבָה אֶל בֵּית הַנָּשִׁים שֵׁנִי אֶל יַד שַׁעַשְׁגַּז סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַפִּילַגְשִׁים לֹא תָבוֹא עוֹד אֶל הַמֶּלֶךְ כִּי אִם חָפֵץ בָּהּ הַמֶּלֶךְ וְנִקְרְאָה בְשֵׁם:

<u>6. רות פרק ג</u>

ג) וְרָחַצְתְּ וָסַכְתְּ וְשַׂמְתְּ שִׂמְלֹתַיִךְ \{שִׂמְלֹתַיִךְ\} עָלַיִךְ וְיָרַדְתִּי \{וְיָרַדְתְּ\} הַגֹּרֶן אַל תִּוָּדְעִי לָאִישׁ עַד כַּלֹּתוֹ לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת:

7. בראשית פרקים יב - כה

א וַיֹּאמֶר ה' אֶל-אַבְרָם, לֶךְ-לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ, אֶל-הָאָרֶץ, אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ. ב וְאֶעֶשְׂךָ, לְגוֹי גָּדוֹל, וַאֲבָרֶכְךָ, וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ; וֶהְיֵה, בְּרָכָה.

ח וַיֹּאמֶר, אַבְרָהָם, אֱלֹקִים יִרְאֶה-לּוֹ הַשֶּׂה לְעֹלָה, בְּנִי; וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם, יַחְדָּו.

רות פרק א': **יט** וַתֵּלַכְנָה שְׁתֵּיהֶם, עַד-בּוֹאָנָה בֵּית לָחֶם.

רות פרק ב': **יא** וַיַּעַן בֹּעַז, וַיֹּאמֶר לָהּ--הֻגֵּד הֻגַּד לִי כֹּל אֲשֶׁר-עָשִׂית אֶת-חֲמוֹתֵךְ, אַחֲרֵי מוֹת אִישֵׁךְ; וַתַּעַזְבִי אָבִיךְ וְאִמֵּךְ, וְאֶרֶץ מוֹלַדְתֵּךְ, וַתֵּלְכִי, אֶל-עַם אֲשֶׁר לֹא-יָדַעַתְּ תְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם.

8. "As You Like It", William Shakespeare, Act II:

Scene1

DUKE SENIOR:

Now, my co-mates and brothers in exile,
Hath not old custom made this life more sweet
Than that of painted pomp? Are not these woods
More free from peril than the envious court?
Here feel we not the penalty of Adam,
The seasons' difference, as the icy fang
And churlish chiding of the winter's wind,
Which, when it bites and blows upon my body,
Even till I shrink with cold, I smile and say,
"This is no flattery. These are counselors
That feelingly persuade me what I am."
Sweet are the uses of adversity,
Which, like the toad, ugly and venomous,
Wears yet a precious jewel in his head.
And this our life, exempt from public haunt,
Finds tongues in trees, books in the running brooks,
Sermons in stones, and good in everything.

9. מגילת רות

פרק א: א וַיְהִי בִּימֵי שְׁפֹט הַשֹּׁפְטִים, וַיְהִי רָעָב, בָּאָרֶץ ;וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה, **לָגוּר בִּשְׂדֵי מוֹאָב**--הוּא וְאִשְׁתּוֹ, וּשְׁנֵי בָנָיו.... **יט** וַתֵּלַכְנָה שְׁתֵּיהֶם, עַד-בּוֹאָנָה בֵּית לָחֶם; וַיְהִי ,כְּבוֹאָנָה **בֵּית לָחֶם**, וַתֵּהֹם כָּל-הָעִיר עֲלֵיהֶן, וַתֹּאמַרְנָה הֲזֹאת נָעֳמִי .**כ** וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶן, אַל-תִּקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי: קְרֶאן לִי מָרָא, כִּי-הֵמַר שַׁדַּי לִי מְאֹד .**כא** אֲנִי מְלֵאָה הָלַכְתִּי, וְרֵיקָם הֱשִׁיבַנִי ה'; לָמָּה תִקְרֶאנָה לִי, נָעֳמִי, וַה' עָנָה בִי, וְשַׁדַּי הֵרַע לִי .**כב** וַתָּשָׁב נָעֳמִי, וְרוּת הַמּוֹאֲבִיָּה כַלָּתָהּ עִמָּהּ ,הַשָּׁבָה, מִשְּׂדֵי מוֹאָב; וְהֵמָּה, בָּאוּ בֵּית לֶחֶם, **בִּתְחִלַּת ,קָצִיר שְׂעֹרִים**.

פרק ב: א וּלְנָעֳמִי מידע (מוֹדָע) לְאִישָׁהּ, אִישׁ גִּבּוֹר חַיִל--מִמִּשְׁפַּחַת, אֱלִימֶלֶךְ: וּשְׁמוֹ, בֹּעַז .**ב** וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֶל-נָעֳמִי, אֵלְכָה-נָּא הַשָּׂדֶה וַאֲלַקֵּטָה בַשִּׁבֳּלִים--אחר, אֲשֶׁר אֶמְצָא-חן בְּעֵינָיו; וַתֹּאמֶר לָהּ, לְכִי בִתִּי .**ג** וַתֵּלֶךְ וַתָּבוֹא וַתְּלַקֵּט בַּשָּׂדֶה, אַחֲרֵי הַקֹּצְרִים; וַיִּקֶר מִקְרֶהָ--חֶלְקַת הַשָּׂדֶה לְבֹעַז, אֲשֶׁר מִמִּשְׁפַּחַת אֲלִימֶלֶךְ .**ד** וְהִנֵּה-בֹעַז, בָּא מִבֵּית לֶחֶם, וַיֹּאמֶר לַקּוֹצְרִים, יְהוָה עִמָּכֶם; וַיֹּאמְרוּ לוֹ, יְבָרֶכְךָ ה' .**ה** וַיֹּאמֶר בֹּעַז לְנַעֲרוֹ, הַנִּצָּב עַל-הַקּוֹצְרִים: לְמִי, הַנַּעֲרָה הַזֹּאת .**ו** וַיַּעַן, הַנַּעַר הַנִּצָּב עַל-הַקּוֹצְרִים--וַיֹּאמַר: נַעֲרָה מוֹאֲבִיָּה הִיא, הַשָּׁבָה עִם-נָעֳמִי מִשְּׂדֵי מוֹאָב .**ז** וַתֹּאמֶר, אָלַקֶּטָה-נָּא וַאסַפְתִּי בָעֳמָרִים, אַחֲרֵי ,הַקּוֹצְרִים; וַתָּבוֹא וַתַּעֲמוֹד, מֵאָז הַבֹּקֶר וְעַד-עַתָּה--זֶה שִׁבְתָּהּ הַבַּיִת, מְעָט .**ח** וַיֹּאמֶר בֹּעַז אֶל-רוּת הֲלוֹא שָׁמַעַתְּ בִּתִּי ,אַל-תֵּלְכִי לִלְקֹט בְּשָׂדֶה אַחֵר, וְגַם לֹא תַעֲבוּרִי, מִזֶּה ;וְכֹה תִדְבָּקִין, עִם-נַעֲרֹתָי .**ט** עֵינַיִךְ בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר-יִקְצֹרוּן, וְהָלַכְתְּ אַחֲרֵיהֶן--הֲלוֹא צִוִּיתִי אֶת-הַנְּעָרִים, לְבִלְתִּי נָגְעֵךְ ; וְצָמִת, וְהָלַכְתְּ אֶל-הַכֵּלִים, וְשָׁתִית, מֵאֲשֶׁר יִשְׁאֲבוּן הַנְּעָרִים .**י** וַתִּפֹּל, עַל-פָּנֶיהָ, וַתִּשְׁתַּחוּ, אָרְצָה; וַתֹּאמֶר אֵלָיו, מַדּוּעַ מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ לְהַכִּירֵנִי--וְאָנֹכִי ,נָכְרִיָּה .**יא** וַיַּעַן בֹּעַז, וַיֹּאמֶר לָהּ--הֻגֵּד הֻגַּד לִי כֹּל אֲשֶׁר-עָשִׂית אֶת-חֲמוֹתֵךְ, אַחֲרֵי מוֹת אִישֵׁךְ; וַתַּעַזְבִי אָבִיךְ וְאִמֵּךְ, וְאֶרֶץ מוֹלַדְתֵּךְ, וַתֵּלְכִי, אֶל-עַם אֲשֶׁר לֹא-יָדַעַתְּ תְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם .**יב** יְשַׁלֵּם ה' פָּעֳלֵךְ; וּתְהִי מַשְׂכֻּרְתֵּךְ שְׁלֵמָה ,מֵעִם ה' אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר-בָּאת, לַחֲסוֹת תַּחַת-כְּנָפָיו .**יג** וַתֹּאמֶר אֶמְצָא-חן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי, כִּי נִחַמְתָּנִי ,וְכִי דִבַּרְתָּ, עַל-לֵב שִׁפְחָתֶךָ; וְאָנֹכִי לֹא אֶהְיֶה, כְּאַחַת שִׁפְחֹתֶיךָ .**יד** וַיֹּאמֶר לָהּ בֹּעַז לְעֵת הָאֹכֶל, גֹּשִׁי הֲלֹם וְאָכַלְתְּ מִן-הַלֶּחֶם, וְטָבַלְתְּ פִּתֵּךְ, בַּחֹמֶץ; וַתֵּשֶׁב, מִצַּד הַקֹּצְרִים, וַיִּצְבָּט-לָהּ קָלִי, וַתֹּאכַל וַתִּשְׂבַּע וַתֹּתַר .**טו** וַתָּקָם, לְלַקֵּט; וַיְצַו בֹּעַז אֶת-נְעָרָיו לֵאמֹר, גַּם בֵּין הָעֳמָרִים תְּלַקֵּט--וְלֹא תַכְלִימוּהָ:

פרק ד: א וּבֹעַז עָלָה הַשָּׁעַר, וַיֵּשֶׁב שָׁם, וְהִנֵּה הַגֹּאֵל עֹבֵר אֲשֶׁר דִּבֶּר-בֹּעַז, וַיֹּאמֶר סוּרָה שֶׁבָה-פֹּה פְּלֹנִי אַלְמֹנִי; וַיָּסַר, וַיֵּשֶׁב .**ב** וַיִּקַּח עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים, מִזִּקְנֵי הָעִיר--וַיֹּאמֶר שְׁבוּ-פֹה; וַיֵּשֵׁבוּ .**ג** וַיֹּאמֶר, לַגֹּאֵל, חֶלְקַת הַשָּׂדֶה, אֲשֶׁר לְאָחִינוּ לֶאֱלִימֶלֶךְ: מָכְרָה נָעֳמִי, הַשָּׁבָה מִשְּׂדֵה מוֹאָב .**ד** וַאֲנִי אָמַרְתִּי אֶגְלֶה אָזְנְךָ לֵאמֹר, קְנֵה נֶגֶד הַיֹּשְׁבִים וְנֶגֶד זִקְנֵי עַמִּי--אִם-תִּגְאַל גְּאָל, וְאִם-לֹא יִגְאַל הַגִּידָה לִי ואדע (וְאֵדְעָה) כִּי אֵין זוּלָתְךָ לִגְאוֹל וְאָנֹכִי אַחֲרֶיךָ; וַיֹּאמֶר, אָנֹכִי אֶגְאָל .**ה** וַיֹּאמֶר בֹּעַז, בְּיוֹם-קְנוֹתְךָ הַשָּׂדֶה מִיַּד נָעֳמִי ;וּמֵאֵת רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֵשֶׁת-הַמֵּת, (קָנִיתָ)--לְהָקִים שֵׁם-הַמֵּת, עַל-נַחֲלָתוֹ .**ו** וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל, לֹא אוּכַל לגאול- (לִגְאָל -לִי--פֶּן-אַשְׁחִית, אֶת-נַחֲלָתִי; גְּאַל-לְךָ אַתָּה אֶת-גְּאֻלָּתִי ,כִּי לֹא-אוּכַל לִגְאֹל .**ז** וְזֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל עַל-הַגְּאֻלָּה וְעַל-הַתְּמוּרָה, לְקַיֵּם כָּל-דָּבָר, שָׁלַף אִישׁ נַעֲלוֹ, וְנָתַן לְרֵעֵהוּ; וְזֹאת הַתְּעוּדָה, בְּיִשְׂרָאֵל .**ח** וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל לְבֹעַז, קְנֵה-לְךָ; וַיִּשְׁלֹף, נַעֲלוֹ .**ט** וַיֹּאמֶר בֹּעַז לַזְּקֵנִים וְכָל-הָעָם, עֵדִים אַתֶּם הַיּוֹם, כִּי קָנִיתִי

אֶת-כָּל-אֲשֶׁר לֶאֱלִימֶלֶךְ, וְאֵת כָּל-אֲשֶׁר לְכִלְיוֹן וּמַחְלוֹן--מִיַּד, נָעֳמִי .**י** וְגַם אֶת-רוּת הַמֹּאֲבִיָּה אֵשֶׁת מַחְלוֹן קָנִיתִי לִי לְאִשָּׁה, לְהָקִים
שֵׁם-הַמֵּת עַל-נַחֲלָתוֹ, וְלֹא-יִכָּרֵת שֵׁם-הַמֵּת מֵעִם אֶחָיו, וּמִשַּׁעַר מְקוֹמוֹ: עֵדִים אַתֶּם, הַיּוֹם .**יא** וַיֹּאמְרוּ כָּל-הָעָם אֲשֶׁר-בַּשַּׁעַר ,
וְהַזְּקֵנִים--עֵדִים; יִתֵּן ה' אֶת-הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֶל-בֵּיתֶךָ, כְּרָחֵל וּכְלֵאָה...**טז** וַתִּקַּח נָעֳמִי אֶת-הַיֶּלֶד וַתְּשִׁתֵהוּ בְּחֵיקָהּ, וַתְּהִי-לוֹ לְאֹמֶנֶת .**יז**
וַתִּקְרֶאנָה לוֹ הַשְּׁכֵנוֹת שֵׁם לֵאמֹר, יֶלֶד-בֵּן לְנָעֳמִי; וַתִּקְרֶאנָה שְׁמוֹ עוֹבֵד, הוּא אֲבִי-יִשַׁי אֲבִי דָוִד .

יח וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת פֶּרֶץ, פֶּרֶץ הוֹלִיד אֶת-חֶצְרוֹן .**יט** וְחֶצְרוֹן הוֹלִיד אֶת-רָם, וְרָם הוֹלִיד אֶת-עַמִּינָדָב .**כ** וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת-נַחְשׁוֹן,
וְנַחְשׁוֹן הוֹלִיד אֶת-שַׂלְמָה .**כא** וְשַׂלְמוֹן הוֹלִיד אֶת-בֹּעַז, וּבֹעַז הוֹלִיד אֶת-עוֹבֵד .**כב** וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת-יִשַׁי, וְיִשַׁי הוֹלִיד אֶת-דָּוִד.

10. מגילת אסתר

פרק א: א וַיְהִי, בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ: הוּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ, הַמֹּלֵךְ מֵהֹדּוּ וְעַד-כּוּשׁ--שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה, מְדִינָה .**ב** בַּיָּמִים, הָהֵם--כְּשֶׁבֶת
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ, עַל כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ, אֲשֶׁר, בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה .**ג** בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ, לְמָלְכוֹ, עָשָׂה מִשְׁתֶּה, לְכָל-שָׂרָיו וַעֲבָדָיו: חֵיל פָּרַס וּמָדַי,
הַפַּרְתְּמִים וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת--לְפָנָיו .**ד** בְּהַרְאֹתוֹ, אֶת-עֹשֶׁר כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ, וְאֶת-יְקַר, תִּפְאֶרֶת גְּדוּלָּתוֹ; יָמִים רַבִּים, שְׁמוֹנִים וּמְאַת
יוֹם .**ה** וּבִמְלוֹאת הַיָּמִים הָאֵלֶּה, עָשָׂה הַמֶּלֶךְ לְכָל-הָעָם הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה לְמִגְּדוֹל וְעַד-קָטָן מִשְׁתֶּה--שִׁבְעַת יָמִים: בַּחֲצַר,
גִּנַּת בִּיתַן הַמֶּלֶךְ .**ו** חוּר כַּרְפַּס וּתְכֵלֶת, אָחוּז בְּחַבְלֵי-בוּץ וְאַרְגָּמָן, עַל-גְּלִילֵי כֶסֶף, וְעַמּוּדֵי שֵׁשׁ; מִטּוֹת זָהָב וָכֶסֶף, עַל רִצְפַּת בַּהַט-
וָשֵׁשׁ--וְדַר וְסֹחֶרֶת .**ז** וְהַשְּׁקוֹת בִּכְלֵי זָהָב, וְכֵלִים מִכֵּלִים שׁוֹנִים; וְיֵין מַלְכוּת רָב, כְּיַד הַמֶּלֶךְ .**ח** וְהַשְּׁתִיָּה כַּדָּת, אֵין אֹנֵס: כִּי-כֵן יִסַּד
הַמֶּלֶךְ, עַל כָּל-רַב בֵּיתוֹ--לַעֲשׂוֹת, כִּרְצוֹן אִישׁ-וָאִישׁ. {ס **ט** גַּם וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה, עָשְׂתָה מִשְׁתֵּה נָשִׁים--בֵּית, הַמַּלְכוּת, אֲשֶׁר, לַמֶּלֶךְ
אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ .**י** בַּיּוֹם, הַשְּׁבִיעִי, כַּטּוֹב לֵב-הַמֶּלֶךְ, בַּיָּיִן--אָמַר לִמְהוּמָן בִּזְתָא חַרְבוֹנָא בִּגְתָא וַאֲבַגְתָא, זֵתַר וְכַרְכַּס ,שִׁבְעַת הַסָּרִיסִים,
הַמְשָׁרְתִים אֶת-פְּנֵי הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ .**יא** לְהָבִיא אֶת-וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה, לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ--בְּכֶתֶר מַלְכוּת: לְהַרְאוֹת הָעַמִּים וְהַשָּׂרִים אֶת-יָפְיָהּ,
כִּי-טוֹבַת מַרְאֶה הִיא .**יב** וַתְּמָאֵן הַמַّלְכָּה וַשְׁתִּי, לָבוֹא בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ ,אֲשֶׁר, בְּיַד הַסָּרִיסִים; וַיִּקְצֹף הַמֶּלֶךְ מְאֹד, וַחֲמָתוֹ בָּעֲרָה בוֹ. **יג**
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ, לַחֲכָמִים יֹדְעֵי הָעִתִּים: כִּי-כֵן, דְּבַר הַמֶּלֶךְ, לְפָנָיו, כָּל-יֹדְעֵי דָת וָדִין .**יד** וְהַקָּרֹב אֵלָיו, כַּרְשְׁנָא שֵׁתָר אַדְמָתָא תַרְשִׁישׁ ,
מֶרֶס מַרְסְנָא, מְמוּכָן--שִׁבְעַת שָׂרֵי פָּרַס וּמָדַי, רֹאֵי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ, הַיֹּשְׁבִים רִאשֹׁנָה, בַּמַּלְכוּת .**טו** כַּדָּת, מַה-לַּעֲשׂוֹת, בַּמַּלְכָּה, וַשְׁתִּי--עַל
אֲשֶׁר לֹא-עָשְׂתָה, אֶת-מַאֲמַר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ, בְּיַד ,הַסָּרִיסִים .

11. אסתר פרק ב - ג

י לֹא-הִגִּידָה אֶסְתֵּר, אֶת-עַמָּהּ וְאֶת-מוֹלַדְתָּהּ: כִּי מָרְדֶּכַי צִוָּה עָלֶיהָ, אֲשֶׁר לֹא-תַגִּיד:
ד וַיְהִי, כְּאָמְרָם אֵלָיו יוֹם וָיוֹם, וְלֹא שָׁמַע ,אֲלֵיהֶם; וַיַּגִּידוּ לְהָמָן, לִרְאוֹת הֲיַעַמְדוּ דִּבְרֵי מָרְדֶּכַי כִּי-הִגִּיד לָהֶם אֲשֶׁר הוּא יְהוּדִי.

12. "The Dawn", Yoram Hazony, Genesis Jerusalem Press, 1995 - p11-15 – "Ahashverosh is the archetype of the political ruler: All spirit, he will do anything to feel that he has control over others. But having no reason of his own to speak of, he has no idea what to do with this rule. Indeed, Ahashverosh never makes a decision of substance on his own in the entire book of Esther…He know that he may demonstrate his power by issuing commands and having them obeyed… and wants to fear that his subjects fear him and will do his bidding…Ahashverosh is the ruler of most of civilization, from Ethiopia to India, and one might think that his time would be taken up with the responsibilities of governing more than a hundred provinces, or of securing them against external threats. Nevertheless, Esther begins by informing us that by the third year of his reign, the principal concern to which he dedicates himself is an ongoing carnival of drinking, which occupies the attention of the political, military and administrative elite of the empire for no less than six months…"

13. "Created Equal: How the Bible Broke with Ancient Political Thought", Joshua Berman, Oxford Univ Press, 2008 - p49 – "If much of biblical writing reveals an ambivalent attitude toward the notion of monarchy, I would suggest it is not because of a fear of the Almighty being marginalized. Rather, these texts reflect a fear that a strong monarchy would result in the marginalizing of the common man. By articulating the metaphysical paradigms of our God-human encounter in terms of a suzerainty treaty or marriage, the biblical texts portray a

relationship in which honor can be reciprocally bestowed between God and Israel; indeed, between God and the common man of Israel."

14. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ז.
אמר רב שמואל בר יהודה שלחה להם אסתר לחכמים קבעוני לדורות שלחו לה קנאה את מעוררת עלינו לבין האומות שלחה להם כבר כתובה אני על דברי הימים למלכי מדי ופרס רב ורב חנינא ורבי יוחנן ורב חביבא מתנו בכוליה סדר מועד כל כי האי זוגא חלופי רבי יוחנן ומעייל רבי יונתן שלחה להם אסתר לחכמים כתבוני לדורות שלחו לה (משלי כ"ב) ... אמר רב יהודה אמר שמואל אסתר אינה מטמאה את הידים למימרא דסבר שמואל אסתר לאו ברוח הקודש נאמרה והאמר שמואל אסתר ברוח הקודש נאמרה נאמרה לקרות ולא נאמרה ליכתוב

14. מדרש רות רבה ב:יד
א"ר זעירא מגלה זו אין בה לא טומאה ולא טהרה ולא איסור ולא היתר ולמה נכתבה ללמדך כמה שכר טוב לגומלי חסדים...

15 . ספר שופטים פרק כא (סוף הספר)
כג וַיַּעֲשׂוּ-כֵן, בְּנֵי בִנְיָמִן, וַיִּשְׂאוּ נָשִׁים לְמִסְפָּרָם, מִן-הַמְּחֹלְלוֹת אֲשֶׁר גָּזָלוּ; וַיֵּלְכוּ, וַיָּשׁוּבוּ אֶל-נַחֲלָתָם, וַיִּבְנוּ אֶת-הֶעָרִים, וַיֵּשְׁבוּ בָּהֶם
כד וַיִּתְהַלְּכוּ מִשָּׁם בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בָּעֵת הַהִיא, אִישׁ לְשִׁבְטוֹ וּלְמִשְׁפַּחְתּוֹ; וַיֵּצְאוּ מִשָּׁם, אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ. כה בַּיָּמִים הַהֵם, אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל אִישׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו, יַעֲשֶׂה.

16. "The Beginning of Wisdom", Leon Kass - "Hospitality toward strangers recognizes the importance of moderating, even while preserving, the distinction between the same and the other, between one's own and the alien. It may seem strange to suggest that exclusive and sectarian communities, if they are to be decent and just, depend radically on acknowledging the existence and dignity of the broader human community, most of which they exclude. Yet if a community is to carry God's new way (and especially as a light to the nations), the otherwise arbitrary and largely conventional division of mankind into heterogeneous sects or associations must pay homage to the non-arbitrary and natural sameness of the human species and its dignified place in the created order." (p318)